

Előfizetési árak:

Egy évre ..... 6 frt — kr.
Fél évre ..... 3 frt — kr.
Negyed évre ..... 1 frt 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Hollósy és Vajda nyomdája,
hova a lap szellemi részét illető
közlemények, előfizetési pénzek
is küldendők.

SZENTESI LAP

POLITIKAI ÉS VEGETES TARTALMU KÖZLÖNY

Hirdetések árát

valamint nyilvántartási közlemények
kiadóhivatalunk méret szerinti
olcsósá számát.

Egyes példányok kaphatók:
nyomdánkban, Stark N és Un-
termüller E. könyvk.-ben szá-
monként 5 krért.
Kéziratok visszatartanak.

Megjelenik hetenként háromszor
vasárnap, szerdán és pénteken
a kora reggeli órákban.

Felölös szerkesztő és lapfajadonos:
S I M A F E R E N C Z.

Lapunk megrendelhető:
a kiadóhivatalban és lapkihordóink
útján, kik az előfizetési pénzeket is felvehetik.

Fegyverszünet.

Nem is fegyverszünet, hanem valósa-
gos béke váltotta fel a magyar parlament
forradalmi hangulatát. Törvényjavaslatok,
melyek máskor napokig terjedő vitákra
nyujtanak anyagot és alkalmat, egy sőt
fél óra alatt tárgyaltnak le a Házban.

Az ellenzék legfőbb azon rövid szá-
raz kijelentésre szorítkozik, hogy: »elvi
álláspontunknál fogva a közjogi alapon álló
kormányának nem szavazunk meg semmit»
— s ezzel vége van minden vitának.

Szinte unalmas, egészséges ellenzéki
temperamentumra nézve kinos az a hely-
zet, melyet Széll Kálmán programjában
teremtett; melyet tetéz az a körülmény,
hogy az agilis nemzeti párt immár meg-
szűnt ellenzék létezni s nagy tehetségű,
nagy múltú s fényes nevű tagjaival ott áll
az új kormány háta mögött. Ott áll, mert
oda kellett állania. A mit ő akart, amiért
ő harcolt és programképpen hirdetett: azt
az első ponttól kezdve az utolsóig magáévá
tette Széll Kálmán; s így nincs mit elle-
nezni, de kötelesség az új kormány mellett
sorompóba lépni a hirdetett elvek gyors
megvalósítása érdekében.

A költségvetés letárgyalása után mely
a mai hangulat mellett két, maximum három
hétnél többet nem vesz igénybe, a kuriai
bíráskodásról, majd a közigazgatási
reformokról szóló törvények betervezésére
és megalkotására kerül a sor.

Nincs kétség az iránt; sőt bizonyos,
hogy politikai és közéletünk teljes átalakul-
ására irányuló e nagy reform-törvények

még a nyári szünet előtt meg lesznek
alkotva.

A közigazgatási reform kérdésénél, kü-
lönösen a megyei tisztviselők kinevezésére
nézve, lesz egy hatalmas mérközés a füg-
getlenségi párt és az immár óriássá nőtt
kormánypárt között. De azért a kineve-
zési rendszer törvénybe lesz iktalva, mert
az ellenzék körében is erős tért foglalt az
utóbbi időkben azon fölfogás, hogy ha a
tisztviselők kinevezetnek s így közvetlen
kormányfelügyelet és ellenőrzés alá jutnak;
sokkal rigorozusabban fogják szolgálni a
népnek érdekeit; kevesebb lesz a megyei
status így a parlamentnek közvetlen ellen-
őrzése alá kerül.

Ebben a fölfogásban immár többen
osztakoznak az ellenzéken is, de azért a
függetlenségi párt-a tisztviselők választási
jogát reklamálni fogja a nép számára s a
mai status-únok fenntartása mellett minden
küzelemre kész és el van határozva.

Az ellenzék helyzetét itt nehezíteni
fogja, hogy ekkor már mint ezt most már
befejezettnek tekinthetjük Horánszky Nán-
dor lesz Magyarország belügyminisztere;
ki egyébként a városok és a megye auto-
nomiájának biztosítása érdekében teljes gar-
anciát kíván a törvénybe iktatni.

Hisz annak idején ezekre a kérdésekre
részletesen kiterjeszkedünk; ma még csak
véleményt sem mondunk semmiféle irány-
ban. Egyszerűen konstatáljuk, hogy Széll
Kálmán miniszterelnöksége és programja
megváltoztatta a parlament képét és lelkét.
Csend és béke uralkodik.

A nemzet pedig édes örömmel várja,
hogy az ígért tetté váljék; hogy egyszer
végre megérjük Magyarországon is, hogy
itt törvény, jog és igazság uralkodjék.

Nemzeti nevelés.

Budapest, 1899. márcz. 7.

Mikor az angol nemzet arra a szomorú ta-
pasztalatra ébredt fel, hogy belső igazgatása kor-
rumpálta a polgárokat, a jobbakat kivándorlásra
kényszerítette, és boldognak érezte magát minden
család, ha a romlott erkölcsök pusztító levegőjé-
ből elmenekülhetett az ocean hajón egy másik
házába, a hol a polgárelnökök tiszteletere maga
az államfő, a nagy Washington mutatott kötelező
példát; akkor belátták, hogy a legürgősebb ál-
lami feladati közé tartozik a nemzet erkölcsi-
nek átalakítása. És zajtalanul, csendben hozzá-
fogtak a nemzeti nevelés gondos ápolásához.
Hasznukra fordították minden üdvös tapasztalatot,
amit az ő hellén iskoláktól egész az újabb korig
a világ összes nemzetétől eltanulhattak. Az angol
iskolákban aztán meglevendni látta a cso-
dalközö Nyugat az ő kori népek athlétáinak rég
elfeledett alakjait; a politikai küzdőterem pedig
ámulva tapasztalták, hogy a római senatus fél-
isteni alakjai, akikről Pyrrhus követeli azt mesél-
ték, hogy királyok gyűlekezetét képviselik —
mintegy ujjászülettek Angliában, — És a szabad-
ság hazájává tették N.-Britanniát.

Mikor a német államok, összetört-fegyver-
zetként apró darabokban feküdtek az elhomályo-
sult német római császári korona előtt, s a fran-
cia sasok lecsaptak rájuk; a csüggedés, a szo-
morúság napjaiban a németek eszmélkedni kezd-
tek. Nagyképp államférfiak helyet igénytelen böl-
csészekre figyeltek, akik az erkölcsök ujjászüle-
tésében hirdették nekik a nemzeti ujjászületes új
evangeliumát. És amikor egymás ellen folytatott
véres csaták kudarczai után, folytonos vesztesé-

A „SZENTESI LAP” TÁRCZÁJA.

A vendég.

15 Regény: **Sima Ferenczről.**

A levél.

(Folytatás.)

A herczegnő megmutatta Sámordy grófnak
Vértessy Katinka levelét és tőle kért tanácsot,
hogy miként fogadják a comtest?

Sámordy nem habozott kijelenteni, hogy úgy
kell fogadni, amint a grófnő kívánja. Nem megy
a gróf Szathmárig elébe, hanem a bereg-nádasi
állomásnál a herczegnő maga várja és hozza
haza s a gróf csak itthon fogadja.

— Oh, — mondá a herczegnő leirhatlan
örömmel — magának fogalma sincs arról, hogy
mily boldog vagyok, hogy öt annyi idő után ismét
látom. Majd meglátta, hogy Katinka mily kedves
lesz magának is. No és mellé egy valóságos zene-
művész jön vele hazunkba. Mikor Liszt Ferencz
intézetünket meglátogatta. Többen játszottunk
előtte. Egyik-másiknak tapsolt, bravót kiáltott. S
mikor Katinka eljárt a Wagner egy nagy ária-
ját; a mester felugrott, odalépett Katinkához, szinte
elkapta a zongora mellől, felemelte és megcsókolta.

— Persze, maguk irigyelték ezt a csókot.

— Nem, én nem. Szembenem könyv volt,
melyet a boldogság esalt oda.

— No ez kedves dolog; mert én a zongor-
rát szeretem s igazán boldogít a szép zene. —

Tudja mit, herczegnő, folytató a gróf. Ha már
olyan nagy művésznő a maga barátnéja, akkor
fogadjuk úgy, hogy mind a ketten kimegyünk eléje.
Majd az állomástól hazafelé magam hajtok.

— Maga igen kedves.

— Így is volt, a fiatal pár már egy jó felőrá-
val elébb ott sétált a perrenon, mielőtt a vonat
megérkezett.

A herczegnőnek igen kinos volt a várako-
zás, bár a gróf sok kellemes dolgot mesélt el
neki nőten korából, mi a fiatal asszonyokat rend-
szerint érdekelti szokta. Nem érdekelte a her-
czegnőt férje első szerelmének kalandos története;
se; mert lelkét barátnéjának fogadása, az ő el-
látása és vele járó gond foglalta le.

Végre megérkezett a vonat.

Bereg-Nadas vicinálisának első osztályán
még sohase útazott más, csak aki a Stulhoff-fele
hercegi birtokra jött, vagy onnan elutazott.

Most se volt más útas az első osztályon,
csak a Vértessy grófnő. Könnyű volt a várt ven-
dégét felismerni. A herczegnő egészen odaállt a
vonat első osztályú kocsijához.

A grófnő, mint egy füge madár, repült le
a vonatról, egyenesen a herczegnő karjai közé
szállt.

A herczegnő magas, sugar, előkelő termet
volt. A grófnő kicsi; szinte elveszett mellette.
Százszor is megcsókolták egymást, míg arra ke-
rült a sor, hogy a hátuk mögött álló gróf is kéz-
szorítással üdvözölte a grófnőt.

Akkor divatban volt az előkelő körökben a

lyányoknak is kezét csókolni. A gróf nem tette;
de igen szívélyesen hajlongott a vendég előtt.

A grófi pár egy könnyű csészán jött ki. Egy
lovász és inas hoztak kocsit a grófnő pakkjainak.
Ezzel átvették a máhák feladasi levelét és a gróf
a két hölgygel élénk beszélgetések között elha-
gyá a perront. A gróf hajtott és a hölgyek hátul
ültek. Az úton többször megölelték egymást.

— Megszépültél aranyos Fannikám, mondá
Vértessy Katinka.

— Egészséges vagyok. Különben te is jobban
nézsz ki mint az intézetben.

— Pedig ha tudnád, mennyi gyötrelmet állók
ki. No de most hagyjuk a panaszot. Legyen öröm
minden perc, melyet nálatok töltök.

— Ugy ugy kedvesem kiáltott boldogan a
herczegnő, oly hangosan, hogy a gróf azt sejtve,
hogy valami baj van, hátra tekintett. De látta
felesége ragyogó arcát, ostarát megsuhogtató és
a két ló repült mint a villám.

— Nos sugá a herczegnő, mit szólna Sá-
mordy grófnőhoz?

— Szép férfi, könnyű és igen kedvesnek
igerkezik. De hogy ha ő csak a szép nőket sze-
reti, akkor velem nehezen fog megbarátkozni.

— Nálad a lélek és kedvesség meghódít
mindenkit.

Itt pár perczig elhallgatott mind két hölgy
és ez alatt megérkeztek a bereg-nádasi tündér-
fészekbe.

(Folyt. köv.)

geik daczára is érezni kezűtek önmagukban fokozódni az erőt, a háttértságot — egyszerre, mintegy varázserintésre összeforrtak egy hatalmas testté. Újjászületett a german kalosszus régi alakjába s betöltte a levegőt a német hadvezérek diadalmas csatakiállása: akkor a százados küzdelmek legutolsó, legnagyobb, döntő győzelme után, az egész nemzet halás szavakkal emlékezett meg azokról, akiknek köszönhetők a nagy mű megalkotását, önállóságukat, függetlenségüket, soha nem remélt hatalmukat és mérhetlen gazdaságukat — a szegény iskola mestereknek... És történt mindez napjainban, a mely nem nevezhető a csodák korának.

Mikor Kyros, a perzsák világhírodalmának tervét lelkeben elhatároza — iskoláiban megparancsolta a tanítóknak szigorúan, hogy a perzsa ifjak erkölcsi derékességét képezzék ki. Ő p. l. a hazugságot — hogy csak vázlatot adjon nevelési rendszerének — a legnagyobb büntetéssel akarta kiirtani a perzsa ifjak szívéből, akikből egy világhírodalom fölött uralkodó nemzetet kívánt nevelni. Vagy idézzem Lykurgost, Spárta bölcsét?

Nálunk ezek az idegen példák akkor is ékesen szóló bizonyítékai lennének annak, hogy a nemzeti állam szervezéséhez, a közigazgatáshoz, előbb és feltétlenül az erkölcsök tisztítását kell czélba vennünk, ha nagy őseink is nem így gondolkodtak volna.

Sz. István és III. Béla alatt keletkezett a nemzet közigazgatásának ősi alakja: ők ketten építették meg a maig is fenálló vármegyei szervezetnek alapjait. És kell-e arra hivatkoznunk, hogy mind a ketten, különösen Sz. István a nemzet erkölcsi gyökereit átalakításánál kezdték meg a nemzeti közigazgatás, nemzeti királyság megalapítását nem pusztán a törvényekkel?

De a legnagyobb szerző példával Corvin Mátyás áll előttünk. Megelőzve az angol és német nemzet nagy államférfiit és bölcseszeit, a maga bámulatos éles látásával ő csakhamar rájött arra, hogy a hadsereget úgyszólván erkölcsiellen kell vítezi erényekre, vitéz hadseréggé nevelni, kiképezni — amire még évszázadok múlva sem jöttek rá az osztrákok, Salvator fhg. inté tanácsára sem. Korát és N. Frigyeszt megelőzve ő állította egybe, ő szervezte az első rendes hadsereget — ama híres fekete seregben, amely hősi erényeivel annyi dicsőséget szerzett a magyar fegyvereknek.

És amint megelőzte korát, s a mai porosz katonai reformot e nagy szellem abban, hogy nevelni kell hadseréggé a fegyveres csapatokat: úgy rájött arra a gondolatra is, hogy nevelni kell nemzetét az embercsoportokat is, az az, hogy egy orgonikus nemzetet kell nevelni az itt lakó különböző népfajokat és vallásfelekezeteiket is. Ez a nemzeti nevelés és nem elég ahhoz egy közös nyelv terjesztése.

Nem említem a római kúriához intézett ama emlékiratát, amelyben követeli az önálló magyar nemzeti egyház tervének elfogadását — ha nemcsak arra utalok, hogy ő egy olyan nagyszabású egyetemnek felállítását célozta — ahozá az összes vármegyék legjobb erkölcsű ifjait küldték volna fel azért, hogy a király a magyar közigazgatás számára azokból jó, derék, lelkiileg művelt, a nép érdekeit őszintén szolgáló és feddhetlen erkölcsű tisztikart alkotott volna saját költségén.

Czélja vala, hogy ez úton szervezze a kormányzást, s hogy így nevelje fel egy hatalmas magyar nemzetét az erkölcsiellen durva és romlott olygákháttá, és a nemességet.

Az angolok Oxfordban és Cambridgében küvették a dicső emlékü állambölcs tanácsát, mint N. Frigyes katonai reformjával tette nagy sikerrel. Joformán az ő elvei szerint rendezték és szervezték Angliában az egyetemi kiképzést. És ők, az angolok ma a közigazgatás számára egy arra erkölcsileg is kvalifikált ifjúságból nevelnek közigazgatási embereket. Szóval az angolok, elfogadva Mátyás nevelési rendszerét, a közigazgatásra ránevelik az angol ifjúság legjobbjait; így látják el az angol nemzetet jó közigazgatással.

Nálunk? Megtörtént, hogy egy előkelő megyei tisztviselőhöz jött el egy szegény magyar polgár panaszkodni, hogy hét gyermekével éhezik

és fázik, mert nem bírja megkapni munkájú díját, az eljárás hosszadalmassága miatt. És a felelet az volt, hogy panaszát adja be írásban s talán kilökte volna az illető szobájából, ha nem lettek volna mások is jelen.

Amha az illető tisztviselő megtanulta volna ösmerni a nélkülözést, a koplatást, a nyomort, ha végig járta volna a szenvedések iskoláját is, s főleg, ha lelkét is kiművelte volna az iskolai nevelés: úgy akkor nyomban segített volna a kérelmező panaszán. Abban a pillanathban elütötte volna élő szóval figyét a számvédezőség, vagy a pénztárnál, ahol esetleg megfeneklett az az ügydarab.

Pedig hivatali esküjében mindenki arra tesz fogadást, hogy a törvényeket pontosan betartja. Dehát azért mégis megfeneklik néha egy-egy fontosabb ügy, a szegény emberek végtelen kárára. Ott, ahol a közigazgatás humánus, nagy műveltségű és arra termett kezekben van, a javításról ott lehet beszélni. Ahol azonban nincs erre érzék — ott elég, ha elvezgi ki-ki teendőjét s ne várjon a közönség tőbbit tisztviselőitől. Németországban és általában a művelt nyugaton a közönséggel másként bántanak el — mint nálunk sok helyütt. Ott a gyors, lehetőleg előszóval történő elintézés, — a sok írásbeli formáság mellőzésevel — van gyakorlathoz és terjed az a nézet: hogy a mai gőzkorszakban lépést kell tartani a közigazgatásnak is az élettel, melynek igényei nem tűnnek halasztást, s a formáságokért nem engedik feláldozni a lényegre — a közjót.

Igen — a lényeg, a javítás nem a sablon, amit a modern közigazgatás már a minimumra redukált Nyugaton, az élet ezer és ezer váltakozó igényeihez alkalmazkodva, s ezek szükségéin, hiányain igazítani, javítani ohajtvan. Nálunk a főczel úgy látszik eddig csak a kapaszkodás volt és a hatalomnak való hízézés.

Anglia és Németország nagy politikai sikereit és harci győzelmeit annak köszönheti, hogy hadsereget és hivatalnokokat jó katonákká és jó hivatalnokokká nevelte.

Itt kell nekünk is tehát kezdenünk. Ha a hadi vitézségnek állítottunk Ludoviceumot — kis arányokban szerveztük ugyan, de mégis éreztük hiányát — reformáljuk nemzeti iskoláinkat és végre alkossuk meg valahára a nagy királyi tervet arányában, a magyar közigazgatás és törvénykezés számára az egyetemi szemináriumot az erkölcsök nemesebb kiképzés czéljából. Jó látom, erre is sor kerül már, mert Széll belügyminiszeri beköszöntőjében ezeket az elveket jelezte programmjá gyanánt, mikor így szólt:

— A közigazgatás terén elkövetett minden legcsekélyebb hiba az állam testén ütött seb, a mely nehezen gyógyítható, kéri a tisztviselőket, és el is várja tőlük, hogy ne sablonszerűen és gépiesen intézzék az ügyeket, azonosítsák magukat ügykörükkel és abba lelket öntve munkálkodjanak. Minden akta, mely gondjukra van bízva, nagy állami érdeket képvisel, minden ügydarab esetleg egy létélő baj, egy sajnó seb, ezeket orvosolni kell. Az intézmények és törvények nem egyedül biztosítják a jó közigazgatást, hanem az emberek, akikre bízva vannak.

Tehát a közigazgatás fővezetője hangoztatja programmjául e két elvet, hogy nem elég a jó törvény, fődolog az, hogy neveljünk annak egy jó tisztikart. Ezért fontos politikailag a nemzeti nevelés.

És másodsor, lejart a sablon ideje, divatja — a közigazgatásnak, az állam testén létező bajokat, sebeket orvosolnia, gyógyítania, szóval javítania kell. Ez a hivatása.

Ezért fontos az új közigazgatás külső szervezete, eljárási szabályainak világos, könnyen áttekinthető és könnyen teljesíthető modern szervezete — nehogy a forma megölje a szellemet.

Elrettentő például elég legyen utalnunk az 1877. évi XX. t.-cz. mellé alkotott hosszadalmas és semmit mondó eljárási szabályokra, amelyeket sehol meg nem értettek, sehol az országban be nem tartottak, daczára milliókra menő károknak, amiket az árvaéknak okoztak azóta.

Dr. Hollásy István.

— **Mással kezd fajni Csongrád-megyében.** Eddig hallgattunk róla, még csak meg se említettük a csondrádmegyei visszaélések korona esetét. Azt ugyanis, hogy az őszszel Sima Ferencz orsz. képviselőnek, lapunk felelős szerkesztőjének egy 200 frtos pénzbírságért lakását hivatalból feltörték, Sima Ferencz és családjának tudtán kívül. Neki erről semmiféle hivatalos végzést nem kézbesítettek. Mikor? S kinek közönjöttével eszközölték a foglalást? Erről Sima semmit nem tudott, mert hiszen a pénzbírság kifrovása ellen is lett volna még módja felebezni s azt elnapoltatni. Semmiről semmit nem tudva, betörték lakásába, vad pusztitással hordták el mindent. Amint mondják egyenesen a főispán rendeletére. Gaál járásbíró szintén hivatalos tudomással bírt e hivatalos betöréssel párosult rablásról, mert a távol levő Sima helyett Dr. Ádám Endre figyelmeztette a járásbíró a törvénytelenre. De mit ezeknek az uraknak a törvény? Sima és társaival szemben a legbotrányosabb visszaélést és erőszakot is megengedhette magának Vadnay András vármegyeje.

Sima éppen egyik nagyobb beszédjét tartotta az országgyűlésen, mikor Dr. Ádám Endrétől kapta a távirati értesítést, hogy az ő és feleségének házi butorait, — a feleségét is, amire nem is volt bírság kiróva, — hűrczollják szét a városban. Sima egy pillanatra félbeszakította beszédjét, elolvasta a táviratot s aztán mintha misem történt volna vele, még két óra hosszágú beszélt az ellenzék zajos helyeslése között az uralkodó rendszer tarthatlan és törhetlen erőszaka ellen. Mikor vége volt a beszédjének, akkor mutatta meg a táviratot Horvánszky Nándornak és több képviselőtársának, kik először hihetetlennek tartották az esetet, másodsor bámulatra méltónak Simának lelki fegyelmeztségét, hogy ily körülmények között beszélni tud.

— Ja, — mondá Sima — ha Csongrád-megyében laktának, a ti idegrendszeretek is megizmosúlna. Az esetet azonban, hogy csakugyan úgy történt, amint Sima mondta, hihetetlennek és elképzelhetetlennek tartották.

De ez megtörtént.

Triumfust ültek a szentesi úri (!) emberek. S mikor Sima kifogást adott be a törvénytelen eljárás ellen, a szentesi járásbírósga király nevében, nyugodt (!) lelkiismerettel mondta ki az ítéletet, hogy az eljárás törvényes és kifogástalan volt.

Mi egy árva kukkot sem szóltunk ez esetről, csak most említünk meg annyit, hogy a kir. Tábla a szentesi járásbírósgának ezen nyugodt lelkiismerettel hozott ítéletét feloldotta.

Hogy a szentesi járásbírósga milyen lelkiismeretességgel jár el az ellenzékű emberekkel szemben elkövetett törvénytelen ségeknel és visszaélésnél; mutatja az a páratlanul botrányos eljárás, hogy ez a bírósga, mely a törvénytelen árverés megtartásául a beadott felebbezéssel szemben nyolcz nap alatt nemcsak helybenhagyta, hanem a végzést is expedialtatta; az e z ellen beadott felebbezést már három hónapig tartotta expedició alatt.

Ennek az esetnek szintén lesz folytatása. A tisztító szél majd seprést fog véghez vinni a szentesi járásbírósgától is.

Jövöre még e tárgyra visszatérünk.

Az ipartestület közgyűlése.

Tegnap folyt le az ipartestület évi rendes közgyűlése a testület házában. Reggel 8 órakor kezdődött volna, de a tagok oly csekély számban jelentek meg a kitűzött időben, hogy a gyűlés megkezdéséről szó sem lehetett. — Tíz óra volt, amidőn a törvényes létszám meglett, amikor a 622 tagból száz összegyűlt és így a gyűlés kezdetét vette. Ez is azt mutatja, hogy az iparosok legnagyobb része nem törődik a saját ügye-bajával, nehéz helyzetét javítani nem akar, hanem várja a sült galambot, hátha beleröpül a szájába.

Az iparosok jó része csak panaszkodik, siránkozik, hogy milyen nyomasztók a viszonyok és hogy egzisztenciája csaknem tönkre van téve. — Elhiszszük, hogy így van, mert látjuk. De a panasz helyett jobban teszik az iparosok, ha komolyan hozzálátnak a saját ügyük javításához, mert hát az írás is azt mondja: »segíts magadon, az Isten is megsegít.«

Azok, akik ma a gyűlésen megjelentek, komolyan vették az ügyeket és a legnagyobb tárgyilagossággal beszéltek meg mindent.

Ebben ugyan nagy érdeme van első sorban magának az elnöknek, S i m o n Eduárdnak, aki a tárgyalásokat egész gyakorlatossággal, rendben vezette, továbbá Sz. Kovács Pál jegyzőnek, aki a szőnyegen lévő ügyeket a legbehatóbban ismertette, úgy, hogy minden félreértés kikerülte.

Es ezzel nemcsak maguknak arattak dicséretet, hanem annak az egyesületnek is, amelynek bizalmából helyeiket elfoglalva tartják.

Hogy az iparosok ügyei iránt dr. Lakos Imre polgármester is melegen érdeklődik, az legjobban kitűnt abból, hogy ha maga nem is vehetett részt a gyűlésen, de magát Novobáczky Győző gazd. tanácsnok által képviseltette.

A szőnyegrekerülő ügyek mind előre el voltak készítve a testület előjárósága által és a javaslatok minden változtatás nélkül lettek elfogadva. Egy ügyben ugyan hozhatott volna a közgyűlés más határozatot is. A mi véleményünk szerint helyesebben járt volna el a közgyűlés, ha a zászlóalapról megmaradt 451 frt 85 kr hovaforrására nézve a Rácz Zsigmond indítványát fogadta volna el, és azt az összeget az ipar fejlesztésére és nem az előregedett munkaképtelen iparosok felségélyezésére adományozta volna. A zászlót is azért csináltatták, hogy az alatt tovább küzdjenek jobb létükért és a magyar ipar felvirágozásáért. A mi összeg megmaradt ugyan ily célra lett volna fordítandó, és ez felett volna meg a közóhajnak is.

A közgyűlés többsége azonban inkább a humanizmus mellett tört lándzsát. Ezért oktalanságot nem cselekedtek, és ezzel azt bizonyították be, hogy nagyobb a szívósságuk, mint az ipar fejlesztésére irányuló akarataik. Ezért is megáldja az Isten őket!

A gyűlés lefolyásáról különben a következőkben számolunk be:

Dél előtt 10 óra volt, midőn a reggeli 8 óra egybehívott közgyűlést Simon Eduárd elnök megnyithatta. Röviden üdvözölte a megjelent tagokat, kiket arra kért, hogy az egyes ügyek tárgyalásánál legyenek tárgyilagosak, a szenvedélyességet kerüljék. Kálmán Imre iparügyi tanácsnokot ipar-

hatalmát bízta meg, hogy tudásával, az ő törekvésüket támogassa.

Ezután Kovács Pál jegyző felolvassa Dr. Lakos Imre polgármester levelét, melyben a gyűlésre való meghívást köszönettel veszi és tudatja, hogy az iparosok ügyei iránt melegen érdeklődik, azonban gyűlésükön ez által személyesen nem jelenhetven meg, képviseltetésével Novobáczky Győző gazdasági tanácsnokot bízta meg. A gyűlés örömmel vette tudomásul a polgármester levelét és az e pillanatban a terembe lépő Novobáczky Győző tanácsnokot hatalmas éljenzéssel fogadta.

Ezután Zsoldos Ferencz iparos tett egy interpellációt arra nézve, vajjon az elnöknek van-e tudomása arról az eljárásról amelyet az egyesület jegyzője gyakorol azon iparos-segédekkel szemben, akik a munkaadótól előleget vesznek fel, és ennek visszafizetése előtt felmondják a munkát. Az interpellációra maga Sz. Kovács Pál válaszolt és pedig közmegegyezésre, mert kimutatta, hogy minden egyes esetben igyekezett megóvni a munkaadók érdekeit. Ha ez nem sikerült is mindig, abban ő nem hibás. A jegyző által adott felvilágosítás nemcsak magát az interpellálót, de a közgyűlést is megnyugtatta.

Következett a napirend első pontja az 1898. évről szerkesztett elnöki jelentés, a melyet ezúttal nem olvastak fel, miután az kivonatva valamennyi ipartestületi tagnak annak idején meg lett küldve. A jelentés kiegészítésül az elnök megjegyzi, hogy a szarvasi és Kunszentmártoni iparosoknak a szentesi vásáros iparosok sérelmére történt összejárás ellenében a szentesi ipartestület is kereset védelmet dr. Vadnay Andor főispán személyében, aki megígérte, hogy a helybeli iparosok érdekeit megfogja óvni. Még azt is előadta az elnök, hogy az országos gazdasági és ipari szövetség részvényesei sorába azért nem lépett be az ipartestület, mivel annak működését ez idő szerint nem ismeri, majd ha annak üdvös munkálkodásáról meggyőződik, akkor esetleg beléphet a részvényesek sorába, ha ugyan erre anyagilag képessége leend.

Az elnöki jelentést egyhangúlag tudomásul vette a közgyűlés, nem különben a tárgysorozat 2. pontját is, amely az 1898. évről vezetett számadásokra vonatkozó számviteli jelentés volt.

Következett az 1898. évi zárméreg bemutatása és az 1899. évi költségeloirányzat megálapítása. — Ezeket is változatlanul fogadta el a közgyűlés, azt azonban Ibolya János felszólalására kimondotta, hogy az ipartestület részére szükséges butorokat kizárólag helybeli iparos készítse.

A zászlóalapról fennmaradt 451 frt 85 krt az elagott és munkaképtelen iparosok segélyalapjához javasolta csatoltatni az előjáróság.

E javaslat ellen Rácz Zsigmond szállt fel és szépen megokolt beszédben azt indítványozta, hogy ezen összegből egy olyan alap létesíttessék, amelynek kamataiból azon iparosok segítsenek, akik pályájuk kezdetén állanak és önművelődésük és kiképezetetésükre nincsen elég anyagi tehetségük. — Ha indítványa elfogadtnak, akkor a közóhajnak tenne eleget a testület, mert azoknak, akiknek jötekménye folytán a zászlószegek megváltásából ezen összeg begyűlt, a magyar ipar fejlesztése és nem az elagott iparosok segélyezése lebegett a szemük előtt.

Többen szólaltak fel ez indítvány mellett és ellene is. Végre is szavazással döntöttek, a melynek eredménye az lett, hogy az előjáróság javaslata lett elfogadva, és a szóban forgó összeg az említett segélyalaphoz csatoltatott, a mely ez idő szerint ezzel az összeggel 997 frt 31 krra növekedett.

Ezután jóváhagyólag tudomásul vetett az előjáróságnak a behajtható vált tagsági díjak leírása tárgyában tett javaslata.

Molnár Balint és társai indítványához képest megkeresték Szentes város tanácsa, mint elsőfokú iparhatóság, hogy azon iparosok tanácsai, a kik a vasárnapi rajz órán való megjelenésben az országos vásároknak miatt gátlóva vannak, vagy mentessenek fel ezen tantárgy alól, vagy pedig a rajz órák más napra helyeztessenek át. Leginkább a szabó, eszmadia és cipész tanácsok járnak országos vásároknak, ezeknek pedig úgy sem sok hasznuk lesz abból a rajzolás-

ból, a mit az iparos iskolában tanulnak. A mi rajzra ezeknek szüksége van, azt úgy is kellőképp elsajátítják munka közben.

Következett az elnök előjáróság és a számvétség lemondása, kiknek nevében Simon Eduárd elnök mondott rövid szavakban köszönetet azon bizalomért, a melyben az ipartestületi közgyűlés őket részesítette.

Varga Beniamin köszönetet mond úgy az előjáróság és a számvétség által a testület ügyében tanúsított buzgalomért, és indítványozza, hogy jövőre is olyan egyéneket válasszon a közgyűlés a testület élére, a kiknek célja és szándéka az iparosok érdekeinek megvédése és a magyar ipar fejlesztése lesz. — indítványozza, hogy Simon Eduárdot, a ki mint elnök, eddig híven és lelkiismeretesen felelt meg a reá rótt kötelességeknek, ismétlenül egyhangúlag válasszák meg elnöknek. — Dörgő eljenzés fogadta ezt az indítványt, jelezve azt, hogy Simon Eduárd mindnyájuk bizalmát és becsülését bírja.

Kálmán Imre iparhatósági biztos, a ki már ekkorra a gyűlést vezette, felhívta a közgyűlést tagokat, hogy ha 10 tag kívánna, úgy az elnök személyére nézve a titkos szavazást elrendeli. Minthogy pedig ezt senki sem kívánta, így kijelentette, hogy Simon Eduárd egyhangúlag lett megválasztva az ipartestület elnökévé, a ki ezért a bizalomért köszönetet is mondott.

Az előjárósági tagok választásához Szalai István elnöke alatt egy bizottság lett kiküldve és a szavazatok beadására határidőül Kálmán Imre iparhatósági biztos a delutáni 5. órát tűzte ki.

A szavazás megejtetvén, annak eredményét Szalai István választási elnök a következőkben hirdette ki az együtt levő, tekintélyes számú ipartestületi tagok előtt. E szerint megválasztottak számvévköke: Kanász Nagy Imre, Korsós Tóth Sándor, Juhász Sándor; előjárósági tagokká: Ifj. Szathmáry Pál, Sarkadi Imre, Rácz Zsigmond, Botka István, Kanász Nagy Lajos, Soós Ferencz, Bihari János, Berényi Sándor, Ugrai Imre, Kovács Sándor, Ibolya János, Mátéffy Antal, Bereczli Dániel, Hunyadi Sándor, Soós Antal, Virágos Tóth Ferencz, Szalai István, Kádár Imre, Doszlop Imre, Vass Imre, Kolpasky Lajos, Tihanyi Ferencz, Karai Ferencz, Busa János, Kiss Mihály, Bene István, Acsi Kovács Sándor, Vass Béla, Czeglédi Fülöp és Berényi János. — Az eredményrel az iparosok teljesen meg vannak elégedve és valamennyi megválasztottat lelkesen megéljenzettek.

Kívánjuk mi is az iparosok helyzetének jobbulását és a magyar ipar teljes diadalát!

Helyi és vegyes hírek.

— **Márczius 15.** A szentesi I-ső 48-as népkör választmánya vasárnap ülésezett a szabadságharc dicső évforduló napjának mikénti megünneplésére tárgyában. Határozatba ment, hogy e napon zászló alatt résztvesznek úgy a református, mint a római katolikus templomban tartandó hálaadó istentiszteleten, illetve szent misén. Majd pedig kivonulnak a városi emlékközgyűlésre. Továbbá felkéri Sima Ferencz országgyűlési képviselőt, hogy a piac téren a nagy nap emlékére beszédet tartson. — Az ünnepségekre meghívják Ugron Gábort, Bartha Miklóst. Továbbá felkéri Sima Ferencz képviselőt, hogy barátai közül többeket hívjon meg ez alkalommal Szentesre, a vendégeket azután a vasútnál méltó módon, ünnepélyesen fogadják. — Az ünnepség berekesztéséül este Tabak Dávid diszes vendéglő helyiségében társas vacsora lesz, a melyen a nem kör tagok is szívesen látott vendégek lesznek. — Izletes vacsora és jó bor kiszolgálásáról már gondoskodva van. Megjegyezzük, hogy a vacsorán paprikás hús és egy félliter bor szolgáltatik ki,

a melynek ára 60 krban lett megállapítva. Vacsora után következik a táncz, a mely vidám hangulatban kiváló-kiviradig tart.

— **A helybeli II-ik 48-as népkör.** márczius 15-én felolvasással egybekötött társas vacsorát rendez saját helyiségében (Téli-ház) Egy teríték ára fél liter borral együtt 50 kr lesz. A vacsora után tánczmulatság következik. A kik e társasvacsorán részt venni óhajtanak, azok a kör helyiségében kitett iveken már most aláírhatják nevüket.

— **Az iparos-iffjúság** is szokásához híven — társasvacsorával fogja megünnepelni márczius 15-ikét. A társasvacsora a »Petőfi-szálloda« színház termében tartatik meg, a mikor is mindenki számára kitűnő pörkölt és egy felléper bor lesz feltalálva. Az estélyen Gábor Miklós zenekara játszik, akiket azért nem dicsérünk meg, mert rájuk nagyon is ráillik ez a mondas: »jó bort nem kell dicsérni!« A vacsorát itt is táncz követi. Ez alkalommal megemlítjük azt is, hogy az iparos-iffjúság a közökhöz képest husvét első napján zónaelőadásban újulag előadja a »Cserebogár« című énekes népszimfűvet, a melly legközelebb oly szép sikert arattak. Kívánjuk, hogy az iparos iffjúság banquetteje is, meg a műkedvelői előadása is a közönség támogatásában részesüljön.

— **Nem mese, hanem igaz.** Több ízben volt szó arról, hogy a közönség érdekében mennyire előnyösebb volna, ha a magyar királyi adópénztár a mostani helyről, a mely a központ-hoz igen távol esik, helyebb hurokzokodnék. Az adóhivatalt is belátta, hogy még rá nézve is jobb lenne ha lehetőleg a piacz környékén kaphatna megfelelő helyiséget. Legalkalmasabbnak kínálkozott az új vendéglő épület emeleti helyisége, a melynek kibérlése iránt a szegedi m. kir. pénzügyigazgatóság tényleg tárgyalásokat is folytatott a várossal. Az is czélba volt véve, hogy az adóhivatallal együtt a pénzügyi-iroga is oda fog költözöködni. Már-már azt lehetett hinni, hogy a tárgyalások a kellő eredményre vezetnek, de nem így lett. A szegedi pénzügyigazgató tegnapelőtt értesítette a város polgármesterét, hogy a szálloda emeleti lakás kibérléséről szó sem lehet, mivel a kért 900 frt évi bérlet 200 frral szaporítaná a királyi kincstár kiadását. Ezt ugyan majd csak kiszorítaná valahogy az állam. Kifogásolja azt is, hogy a pénzügyi szemlést, a ki nő ember, nem kaphatna kellő lakást. Ezen ugyan — szerinte — lehetne segíteni, ha ide nőtlen pénzügyi szemlést helyeznénk át, de hát a legfőbb hiba egészen másban rejlik, a mely teljesen megdönt minden kombinációt arra nézve, hogy a nagyvendéglő helyiségét kibérelje. — Ez pedig nem más, mint az, hogy a pénzügyi szakasz egy folyosón lakna egy nő kereskedővel, akivel azután kénytelen volna egy közös árnyékszékkel használni, mely körülmény a pénzügyörök (magyarul finánczok) tekintélyén meglehetősen csorbát ejtne. — Ez az indoklás elegendő arra nézve, hogy a pénzügyigazgatóság komoly gondolkodásáról, napnál világosabban, meggyőződésünk.

— **Szenzáció tartalmú új lap** megjelenéséről adhatunk hírt, melynek mutatószámja az egyetemi ifjak »Szentesi Kör«-ének husvét másodnapján tartandó mulatságán lesz előszőr bemutatva. A lap czime: *Eleven Ujság*. Mint már ebből is sejteni lehet, az újság unicum lesz a maga nemében, a mennyiben a cikkek megszólalnak és egész emberi módon mozognak. Ha még hozzáteszünk, hogy a rovatok jövőrésze a város legszebb lányaihoz fognak kitélni, hiszszük, hogy egyelőre elegendő mértékben felkeltették ezzel a publicum érdeklődését, hírlapirodalmunk eme újszülötté iránt.

— **Az unalmas esték** vidámán tételére nagyon alkalmas az itt időző »bpesti első variete társulat« előadásai. A társulat a városi színház-teremben tartja előadásait és programja olyan változatos, hogy a megtekintésre bátran ajánljuk. — Az első estély kedden volt és a közönség igen jól mulatott. — Különösen tetszett »Goldstein Számi a bíróság előtt« című bohózat, továbbá a két szerencsen bohóc. — A társulat csak pár napig lesz nálunk és játékukról jövő számunkban hővöbben emlékezünk meg.

— **A szentesi találmány diadala.** Hegedűs István városi adóírózat által feltalált beteggyógyról már több ízben tájékoztattuk olvasóinkat. Legutóbb ezen az agyon Dr. Adam Endre több szakszerű és a betegre nézve még előnyösebb javításokat tett és ily alakban Dr. Adam azt több budapesti kórházban be is mutatta. Valamennyi fővárosi kórházi orvos, a kiknek azt alkalmuk volt meglátni, a legnagyobb meglepéssel és dicsérettel nyilatkoztak erről a szentvedő emberiségre áldásos találmányról. — Dr. Müller Lálmán min. tanácsos a dunai balparti kórházak igazgatója pedig nagyobb megrendelést is tett azokból. — Igazán örülünk, hogy ennek a speciális szentesi találmánynak, ilyen szép sikerrel kezdődik a jövője.

— **Tolonez-úton.** Tegnap előtt érkezett haza Bpestről toloncz-úton Kormos Zsuzsanna 21 éves hajadon, akit az ottani rendőség esavargásért büntetett meg ezzel a szegénytelen útaszallal hogy lesz-e rá hatással ez a megszegyenyítés, nem tudjuk, de kívánatos volna rá nézve, ha jövőjét illetőleg ezt jól lelkébe vésné. — Még elég fiatal ahhoz, hogy a rossz útról a jó útra térjen és bocsánatot nyerjen hibás cselekedetért.

— **Vigyázatlanúság.** Vasnap este 8 óra tájban a vasarhelyi-útczán két kocsi vágatott egymással szemben. A nagy sötétség miatt nem kerültek ki egymást és így összekakadtak. Ennek következtében Puskás Matyás kocsii rúdja eltört, a mely nemcsak az ő, hanem a Hajdú Nagy József lovát is súlyosan megbeszezte. Ez utóbbi nem vette észre, hogy lova megsérült. Puskás lovát bevezették egy közeli házhoz, maga pedig nagy kishálással szaladt a tovahaladó Hajdú kocsija után. Végre ez utóbbi a Nyiri vasáros háza előtt megállott, mert muszáj volt, miután a súlyosan sérült lova ledobbant és kiadta páráját. Puskás sem volt szerencsésebb mert az ő lova is aminek pedig nyomban bevarrták és bekötözték sebeit, nem sokára megdöglött. Most a két káros ember nem tudja, mit csináljon, magát okolja-e vagy a másikat, avagy a sötétséget, amely főoka volt mindkettőjük szerencsétlenségének.

— **Elgázolás.** Szürszabó Mihály ott hajtott az úri útczán. Egyszerre a lovak valamitől megijedtek és vadul kezdtek vágatni. A kocsi megakart a zabláznai a lovakat, azonban a hajtó szár elszakadt. Így a lovak felhatoltak a gyalogjáróra és azon gyantátlanul haladó Sulez Kálman szobóiparost, aki éppen beakart menni Pauli borbély üzletébe, nemcsak elütöttek, de az egyik ló rá is esett. Ennek következtében Sulez a kezén és jobb arczán szenvedett súlyos sérülés és csaknem egyik szemét is veszítette. Rögön bevitték az emeltett a borbély üzletbe, a hol sebet kimosták, s mikor jobban érezte magát, saját lábán ment lakására. Sulez a veszedelem elől menekülhetett volna, de midőn erre figyelmeztetett, botját elejtette és mig ezért lenyult, akkorra a lovak oda értek és megtörtént a szerencsétlenség.

— **Elődó pénzszekrény.** Egy használt, de teljesen jókórban lévő s négy métermázsza súlyú tűzmentes wertheim-pénzszekrény jutányos áron eladó. Hogy hol? — megtudható lapunk szerkesztőségében.

Nyiltér.

(Érvában közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.)

Köszönet-nyilvánítás.

Alólírott, itt e helyen is hálás köszönetet mondok **Dr. Molnár Albert** orvos úrnak azon gondos és fáradalmat nem ismerő gyógykezelésért, melyben engemet részesített. Hónapokon át súlyos helegen feküdtem; egy orvos már gyógykezelt is huzamos időn át, de eredménytelenül. Ezután dr. Molnár Albert orvos úr gyógykezelt s néhány hét alatt talpra állított s hála Istennek, jó egészségemet visszanyertem, amit — Isten után — egyedül ő neki köszönhetek.

Szentes, 1899. márcz. 7-én.

Szabó Juliánna.

Szentes, 1899. Nyomatott Hollósy és Vajda könyvnyomdájában.

Szerkesztői üzenetek.

— **Zs. F. úrnak.** Beküldött czikkét ez idők nem közöshetjük és pedig azért, mert nem volt elég helyiük. De legközelebb sorát ejtjük.

— **S. J. úrnak.** Budapest. Nagyon megörlöttük küldeményének és vasnap-hozni fogjuk. A korrektúra vigyáznai fogunk és így valódi nevet írhatjuk alá. — A pletyka sem kerülte el figyelmünket, annak is sorát ejtjük. — Egyébként üdvözöljük.

Vasúti menetrend.

(Érvényes 1898. évi október 1-től.)

H.-M.-Vásárhely—Szolnok.

Vásárhelyről indul: 7 óra 40 perc reggel; 4 ó. 7 p. délután és 8 ó. 10 p. este.
Mindszentről indul: 8 ó. 47 p. reggel; 5 ó. 08 p. délután és 9 ó. 17 p. éjjel.
Szegvárról indul: 9 ó. 10 p. délelőtt; 5 ó. 30 p. délután és 9 ó. 40 p. éjjel.

Szentes { érkezik: 9 ó. 30 p. délelőtt; 5 ó. 49 p. délután és 10 ó. éjjel.
indul: 5 ó. 55 p. reggel; 11 ó. 16 p. dében és 6 ó. 09 p. este.

Tökéről indul: 6 ó. 29 p. reggel; 11 ó. 52 p. dében és 6 ó. 41 p. este.

K.-Szt.-Mártonról indul: 7 ó. 11 p. reggel; 12 ó. 30 p. délután és 7 ó. 27 p. este.

Szolnokra érkezik: 10 ó. délelőtt; 3 ó. 42 p. délután és 10 ó. 06 p. éjjel.

Szolnok—H.-M.-Vásárhely.

Szolnokról indul: 3 ó. 55 p. éjjel; 11 ó. 36 p. délelőtt és 4 ó. 48 p. délután.

K.-Szt.-Mártonról indul: 7 ó. 10 p. reggel; 2 ó. 44 p. délután és 7 ó. 23 p. este.

Szentes { érkezik: 8 ó. 15 p. reggel; 3 ó. 47 p. délután és 8 ó. 30 p. este.
indul: 4 ó. 50 p. reggel; 8 ó. 45 p. délelőtt és 4 ó. 57 p. délután.

Szegvárról indul: 5 ó. 13 p. reggel; 9 ó. 09 p. délelőtt és 5 ó. 29 p. délután.

Mindszentről indul: 5 ó. 48 p. reggel; 9 ó. 45 p. délelőtt és 6 ó. 05 p. este.

Vásárhelyre érkezik: 6 ó. 40 p. reggel; 10 ó. 37 p. délelőtt és 6 ó. 57 p. este.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudására hozni, hogy

temetkezés-vállalati üzletemet

saját házamból Varga Imre kispiaclai házába helyeztem át, ahol az összes temetkezési cikkek a lehető legjutányosabb árban szereshetők be. — **Érez- és fakoporsók, halotti ruhák, párnák, lepedők, szemfedelek:** szatin-, brokát-, ternő- és bársonyból minden színben kaphatók, úgy szintén selyemből is, továbbá **sírkoszorúk** nagy választékban. Diszes gyászkoscsim és látakaróim a temetkezéshez ingyen szolgáltatnak ki.

Elvállalom a halálózástól kezdve minden rendezést a sir befödéséig.

Amidőn ezt a nagyérdemű közönség szives tudására hozom, — gyászszel alkalmával — becses megrendeléseit és pártfogását kérve, maradtam tisztelttel

Czirbus Bálint,
temetkezési vállalkozó.

4—sz-v—6—2

Özv. Borsos Szabó Józsefné ⁷¹/₇₅
kispiaclai-útczai háza örök áron eladó. Értekezni lehet I. tized 712. szám alatt.

Tóth Endre

I. tized 312. számú (Pacher-féle) háza szabadkézből eladó, esetleg szt.-György-naptól bérbe kiadó. Értekezhetni a tulajdonossal, I. tized 155. sz. alatt, Berczeli Dániel úr házában. 3—2

A szentesi bor- és húsfogyasztási adó-bérlőség

tudására adja a t. közönségnek, miszerint a Szentesi Takarékpénztár épületében, Szépe Károly nagytözséjé mellett **fődepójában** mindennemű

kis-üstön főtt pálinkát

tisztán, a **legjutányosabb ár** mellett szolgáltat ki; továbbá felhívja a közönség figyelmét **kitűnő minőségű hegyi- és kerti boraira**, melyek valódi- és tisztaságért a teljes felelősséget elvállalja.

Egy liter bor ára 30 kr.
A pálinka literje 30 krtól feljebb.